

Н.І. Єсінова, канд. техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

А.О. Гончарук, студ. (*ХДУХТ, Харків*)

СКОРОЧЕНИЙ РОБОЧИЙ ТИЖДЕНЬ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

На сьогоднішній день безробіття є однією з головних проблем у розвитку економіки у всьому світі. Від рівня безробіття залежать багато соціально-економічних процесів і, насамперед, такі, як рівень злочинності, рівень життя населення, наявність кваліфікованої робочої сили і рівень еміграції.

Завдання поставлені перед Міжнародною Організацією Праці (МОП). Фахівці Міжнародної Організації Праці прийшли до висновку, що п'ятиденна робоча неділя – неефективний графік для робітників, роботодавців і економіці в цілому. На їхню думку, стандартним робочим графіком повинна стати чотириденний робочий тиждень, оскільки це дасть можливість людям краще стежити за власним здоров'ям, збільшить кількість робочих місць і кардинально підніме продуктивність праці. Перехід на короткий робочий тиждень стане наступним кроком на шляху до «щасливого, здорового і більш сталого суспільства», впевнені в Міжнародній організації праці, також перехід на чотириденний робочий тиждень дозволить людям працювати менше – отже, надмірні навантаження знизяться.

Зменшити рівень безробіття та вирішити інші важливі проблеми може вплинути про можливість скорочення робочого тижня запропонованої співробітником Міжнародної Організації Праці Джоном Месенджером під назвою «5 причин працювати 4 дні в тиждень»:

- скорочення робочого тижня поправить здоров'я населення, оскільки багато захворювань в сучасному світі викликані перевтомою, багатогодинним перебуванням у закритому приміщенні і стресом;

- скорочення робочого тижня з 48 до 40 годин дозволило б збільшити кількість робочих місць приблизно на 20%;

- деякі дослідження показують, що люди, які працюють менше годин, більш продуктивні. У тих, хто проводить, наприклад, в офісі довгі години, ефективність праці знижується, і час проходить марно;

- соціологи і психологи кажуть, що люди, які присвячують роботі чотири дні в тиждень, частіше відчувають себе щасливими і задоволеними життям;

– скорочення робочого тижня надасть сприятливий вплив на навколишнє середовище, воно дозволить заощадити енергію, а зменшення числа поїздок на роботу знизить викиди вихлопних газів.

Причини, безумовно, вагомі і з ними важко сперечатися, проте не все так просто.

Розглянемо, як чотириденний робочий тиждень може вплинути на стан українців. Для України перехід на чотириденний робочий тиждень може не так добре скластися, так як скорочення робочих годин безпосередньо вплине на зниження обсягів виробництва, а значить, спричинить за собою пропорційне урізання зарплат. А отже, люди будуть частіше шукати роботу за сумісництвом. Таким чином, реальний робочий тиждень стане не коротше для працівника, а, можливо, довше, і це ніяк не покращить ні здоров'я, ні психологічний стан працівника. Крім того, скорочення робочого часу породить робочі місця з зарплатою нижче мінімальної, адже вона розрахована на повноцінний робочий тиждень.

Якщо взяти до уваги, що ми живемо в різних світах. Де вони живуть і працюють, рівень бідності – це зарплата нижче 30 євро (більше 600 грн.) в день. І там жебрак – той, хто не хоче працювати. Неповний робочий тиждень в наших умовах призведе до різкого зниження доходів в сім'ї. Уявімо ситуацію, обоє працюють на заводі, де люди зайняті два дні в тиждень. Як їм утримувати себе, виховувати дітей, як їм жити? В країні понад 80% працюючих в скрутному становищі і при повному робочому тижні, багато працюють на мінімальну заробітну плату. Але що буде, якщо ідею МОП дійсно законодавці підтримають?

Ініціатива МОП про скорочення робочого тижня, по відношенню до України наочно демонструє, як історія з географією сьогодні жорстко розділила світ трудової людини, і пошук рішення, мабуть, буде рухатися одночасно з прогресом всього суспільства. Але ми знаємо, що діяльність МОП спрямована на поліпшення умов праці і життя у всіх країнах, стимулювання зайнятості, розкриття потенціалу робочої сили і розвиток соціальних інститутів.

Таким чином, можна зробити висновок, що проблема безробіття має свої особливості, як в Україні, так і в більшості розвинених країн. Існує безліч напрямків вирішення цієї проблеми, дотримуючись яких може поліпшити ситуацію в країні, знизити рівень безробіття. Пропонуючи перейти на чотириденний робочий тиждень, МОП декларує боротьбу за гідні умови праці, за збільшення вільного часу на самоосвіту, турботу про здоров'я і т. д. Але ми задаємося питанням, чи вигідно це буде для України?